

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії

Кафедра машинобудування

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ОК23 НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІННЯ АВТОМОБІЛЬНИМИ ПЕРЕВЕЗЕННЯМИ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	27	Транспорт
Спеціальність	275	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	
Обсяг дисципліни	4,0 кредитів ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Курсова робота	
Форми семестрового контролю	Іспит	

Викладач: Волобуєва Тетяна Вячеславівна, к.т.н., доц., доцент кафедри машинобудування, vtv747@ukr.net.

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ПОНЯТТЯМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ, ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ ЗАСТОСУВАННЯ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ ТА / АБО ПАСАЖИРІВ.**

Наприклад: Вміння визначати показники ефективності управління підприємством.

Передумовами для вивчення дисципліни «Управління автомобільними перевезеннями» є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Вантажні перевезення»; «Загальний курс транспорту»; «Основи теорії транспортних процесів і систем»; «Транспортне право»; «Пасажирські перевезення».

Програмні результати навчання:

ПРН-2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортної галузі та технологій.

ПРН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому, для професійної діяльності, рівні.

ПРН-8. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.

ПРН-13. Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.

ПРН-14. Організовувати та управляти перевезенням пасажирів та багажу в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів та маршрутів руху. Організовувати обслуговування пасажирів на вокзалах та пасажирських терміналах.

ПРН-15. Оцінювати параметри транспортних потоків. Проектувати схеми і мережі транспортних систем. Розробляти технології оперативного управління транспортними потоками.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- принципи системи управління транспортом і автотранспортним підприємством;
- умови існування управляючої системи та етапи створення АТП;
- особливості та різновиди функцій та методів управління;
- категорії управлінських рішень, їх сутність, вимоги до управлінських рішень;
- принципи прийняття рішень, фактори впливу;
- різновиди прийомів контролю за виконанням рішень;
- способи оцінки якості транспортного обслуговування;
- види організаційних структур управління;
- різновиди організаційних структур, особливості їх формування та

вимоги до їх формування;

- показники якості здійснення вантажних перевезень, показники якості рівня пасажирських перевезень;
- параметри і особливості управління якістю обслуговування пасажирів;
- основні пріоритети удосконалення системи управління якістю транспортних послуг в державі;
- принципи формування багаторівневої системи управління міським пасажирським транспортом і розподіл функціональних завдань між рівнями управління в такій системі;
- дії при ліквідації порушень у перевізному процесі вантажів, комбінування принципів при управлінні вантажними перевезеннями;

повинні вміти:

- класифікувати системи управління транспортом, перевезеннями та АТП;
- орієнтуватись в особливостях управлінської інформації;
- розрізняти функції управління та застосовувати їх, komponуючи з методами управління транспортом і перевезеннями;
- орієнтуватись в інформації щодо категорії управлінських рішень, їх сутність, вимоги до управлінських рішень, застосовувати їх в залежності від ситуації;
- вільно орієнтуватись в принципах формування і прийняття рішень;
- орієнтуватись в технологічних прийомах, вміти застосовувати їх в залежності від ситуації;
- оцінювати ефективність управління за різного роду показниками;
- характеризувати організаційні структури та поле їх запровадження на транспортних підприємствах;
- розрізняти організаційні структури управління, орієнтуватись в вимогах до побудови структур, дотримуватись принципів їх формування в транспортних підприємствах;
- об'єктивно проводити оцінювання вантажних та пасажирських перевезень;
- застосовувати параметри управління якістю надання транспортних послуг;
- застосовувати методи удосконалення якості вантажних перевезень та методи управління якістю вантажних перевезень;
- вибирати цільову функцію системи оперативного управління транспортними процесами в пасажирських перевезеннях.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Поняття управління. Система управління транспортом та автотранспортним підприємством	2	4	—	6
2,3	Функції та методи управління на транспорті	4	4	—	6
4	Управлінські рішення, класифікація, пропоновані до них вимоги	2	—	—	6
5,6	Підходи до прийняття рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень	4	6	—	6
7,8	Технологічні прийоми контролю за виконанням рішень	4	—	—	6
9,10	Ефективність управління та її показники	4	6	—	5
11	Види організаційних структур управління та їх характеристика. Вимоги до побудови організаційних структур	2	—	—	5
12	Якість вантажних та пасажирських перевезень	2	—	—	5
13,14	Управління якістю при перевезенні пасажирів та вантажів	4	6	—	5
15,16	Оперативне управління при перевезенні пасажирів та вантажів	4	—	—	5
17	АСДУ, типи, задачі функціонування, обґрунтування необхідності створення. Технічні засоби АСДУ	2	—	—	5
Всього		34	26	—	60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «**Управління автомобільними перевезеннями**» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Курсова робота	1	60	100
Практичні роботи (виконання та захист)	5	10	25
Аудиторна контрольна робота	1	10	20
Тестові завдання	1	10	15
Контроль знань:			
Підсумковий (семестровий) контроль знань – іспит	1	30	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання курсової роботи в цьому семестрі.

Курсова робота є індивідуальним завданням проектно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальної дисципліни, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Тематика курсової роботи: Організація процесу транспортування пасажирів. Тема курсової роботи: Оцінка якості транспортного обслуговування пасажирів.

Індивідуальні завдання для проектування наведені в методичних вказівках до виконання курсової роботи [4].

Керівник складає завдання на курсову роботу, здійснює його поточне керівництво. Поточне керівництво курсової роботи включає систематичні консультації з метою надання організаційної й науково-методичної допомоги студенту, контроль за виконанням роботи у встановлений термін, перевірку змісту й оформлення завершеної роботи.

Етапи проектування:

Розділ I. Аналітичний розділ

1.1 Аналіз маршруту перевезень.

1.2 Аналіз та оцінка запропонованих заходів, направлених на підвищення рівня транспортного обслуговування пасажирів

Розділ II. Технологічний розділ

2.1 Вибір орієнтовної місткості автобусу для роботи на маршруті

2.2 Розробка розкладу руху автобусів.

Розділ III. Організаційний розділ

3.1 Комплексна оцінка якості транспортного обслуговування.

3.2 Вибір заходів покращення якості обслуговування пасажирів.

Оцінювання проекту здійснюється за 100-бальною системою.

Захист роботи здійснюється відповідно до графіка навчального процесу.

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Що входить до складу основних (загальних) функцій управління?

- А) основні і конкретні функції управління;
- Б) окремі види та елементи робіт;
- В) планування, організація, координування (диспетчеризація), активізація (мотивація, стимулювання), контроль.

2. На які за змістом впливу розподіляються методи управління?

- А) за видами впровадження радикальних умов;
- Б) за взаємодією підприємств;
- В) економічні та організаційно-розпорядчі;
- Г) соціально-психологічні і правові.

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді письмового іспиту. Завдання іспиту складається з трьох теоретичних питань по тематиці навчальної дисципліни.

Перелік питань до іспиту:

1. Вимоги до організаційних структур управління при їх побудові.
2. Характеристика вимог до організаційних структур управління – централізації та гнучкості.
3. Характеристика вимог до організаційних структур управління – спеціалізації та відповідності числа керівників і підлеглих.
4. Характеристика вимог до організаційних структур управління – розмежування повноважень та економічності.

5. Основні етапи проектування організаційних структур управління, їх зміст.
6. Що розуміють під функцією управління?
7. Що є особливостями функцій управління?
8. На що спрямовані функції управління?
9. Які розрізняють функції управління?
10. Що являють собою методи управління?
11. Що собою являє управлінське рішення?
12. Для чого розробляються рішення?
13. Що повинен забезпечувати механізм керування проблемами організації?
14. Що собою являють дескриптивні й нормативні моделі?
15. Що являють собою імпульсивні УР?
16. Що являють собою інертні УР?
17. Що являє собою алгоритмічний метод переробки інформації?
18. Що являє собою евристичний метод переробки інформації?
19. Що є системою методичних прийомів, виконання яких у певній послідовності дозволяє забезпечити ефективність рішень?
20. Метод визначення кількості рівнів управління на підставі норм керованості.
21. Метод визначення кількості рівнів управління на підставі аналізу інформаційних потоків.
22. Що являє собою якість управлінського рішення?
23. Що відноситься до основних елементів, що впливають на якість процесу розробки й реалізації управлінського рішення?
24. Що являє собою технологічна ефективність управлінського рішення?
25. На підставі чого здійснюється контроль за результатами?
26. Що являє собою контролінг?
27. Що являє собою якість транспортної послуги?
28. Що являє собою властивість транспортної послуги?
29. В чому може бути виражено чисельне значення інтегральної оцінки якості транспортних послуг?
30. Що відноситься до способів визначення показників якості?
31. Якість транспортного обслуговування пасажирів (ЯТОП).
32. Регулярність руху автобусів. Способи визначення. Заходи, щодо підвищення регулярності руху.
33. Безпека перевезень. Показник, що її характеризує. Заходи, щодо покращення якості обслуговування пасажирів за показником безпеки перевезень.

34. Комфортабельність транспортного обслуговування. Визначення. Показник, що її характеризує.
35. Комфорт очікування поїздки. Заходи, що його забезпечують. Показник, що характеризує комфорт очікування поїздки.
36. Комфорт посадки в автобус. Заходи, що його забезпечують. Показник, що характеризує комфорт посадки в автобус.
37. Комфорт поїздки в автобусі. Заходи, що його забезпечують. Показник, що характеризує комфорт поїздки в автобусі.
38. Види звернень пасажирів, їх визначення.
39. Види робіт за зверненнями пасажирів.
40. Показник, що характеризує якість роботи за зверненнями пасажирів.
41. Заходи, щодо виключення нарікань на транспортне обслуговування.
42. Резервування рухомого складу, формування народногосподарського ефекту від резервування рухомого складу.
43. Надання автобусам переваг у русі.
44. Якість вантажних перевезень.
45. Характеристика та визначення складної властивості якості – збереження вантажів.
46. Якість вантажних перевезень.
47. Характеристика та визначення складної властивості якості – надійності перевезень.
48. Характеристика та визначення складних властивостей якості – ціни послуги та гнучкості обслуговування.
49. Якість вантажних перевезень.
50. Характеристика та визначення складної властивості якості – доступності.
51. Якість вантажних перевезень. Характеристика та визначення складної властивості якості – інформативності.
52. Характеристика диспетчерської функції на пасажирському автомобільному транспорті – збір інформації.
53. Характеристика диспетчерських функцій на пасажирському автомобільному транспорті – контролю та регулювання.
54. Характеристика диспетчерської функції на пасажирському автомобільному транспорті – аналізу та обліку.
55. Прийоми відновлення ходу перевізного процесу пасажирів при недовипуску рухомого складу.
56. Прийоми відновлення ходу перевізного процесу пасажирів при запізненні рухомого складу.

57. Прийоми відновлення ходу перевізного процесу пасажирів при сході з маршруту рухомого складу.
58. Прийоми відновлення ходу перевізного процесу пасажирів при переповненні салону автобусів.
59. Прийоми відновлення ходу перевізного процесу пасажирів при ускладненні метеорологічних умов.
60. Що собою являє організаційна структура управління?
61. З яких елементів складається організаційна структура управління підприємством?
62. Поєднання яких зв'язків відбувається в ОСУ?
63. Що собою являє департаментизація?
64. Які з організаційних принципів Вам відомі?
65. Перелічіть етапи процесу проектування організаційних структур управління.
66. Які існують вимоги до організаційних структур управління?
67. Що є основними вимогами, що висуваються споживачами до послуг транспорту?
68. Що таке показник якості транспортної послуги?
69. Як оцінюється якість перевезень?
70. Де застосовується номенклатура показників якості вантажних перевезень?
71. Яким вимогам повинні відповідати показники якості транспортної послуги?
72. Які дії повинні здійснювати транспортні підприємства для підвищення (або підтримки) якості?
73. Приведіть групи показників якості.
74. Що являється найважливішими загальними показниками якості пасажирських перевезень на транспорті?
75. Характеристика прийомів відновлення ходу перевізного процесу – введення розкладу, що враховує недовипуск рухомого складу, введення оперативного інтервалу руху автобусів та згущення інтервалів руху.
76. Характеристика прийомів відновлення ходу перевізного процесу – нагін у русі та збільшення (зменшення) часу міжрейсового відстою.
77. Характеристика прийому відновлення ходу перевізного процесу – розсунення інтервалів руху автобусів.
78. Задачі та технологія роботи внутрішньопаркового диспетчера на пасажирському автомобільному транспорті.
79. Мета та задачі роботи лінійного диспетчера на пасажирському автомобільному транспорті.

80. Характеристика диспетчерської функції на вантажному автомобільному транспорті – збір інформації.
81. Характеристика диспетчерських функцій на вантажному автомобільному транспорті – контролю та регулювання.
82. Характеристика диспетчерської функції на вантажному автомобільному транспорті – обліку.
83. Взаємозв'язок між диспетчерськими заходами та збоями у ході перевізного процесу вантажів.
84. Побудуйте дерево цілей системи управління міськими пасажирськими перевезеннями.
85. Що відноситься до основних функцій системи оперативного управління вантажними перевезеннями?
86. Які три складових включає контроль за виконанням вантажних перевезень?
87. Прийоми відновлення ходу перевізного процесу вантажів.
88. Функції внутрипаркового диспетчера вантажного автомобільного транспорту.
89. Функції лінійного диспетчера вантажного автомобільного транспорту.
90. Мета автоматизованого диспетчерського управління (АСДУ). Задачі АСДУ.
91. Переваги створення та види автоматизованих систем диспетчерського управління пасажирськими перевезеннями (АСДУ–ПП).
92. Технічні засоби автоматизованих систем диспетчерського управління пасажирами, їх види.
93. Характеристика апаратури АСУД при визначенні координат автобусів на маршруті.
94. Характеристика апаратури АСУД при встановленні зв'язку автобусів з диспетчерськими пунктами.
95. Задачі функціонування автоматизованої системи диспетчерського управління рухом автобусів (АСДУ–А).
96. Функції АСДУ – А.
97. Інформаційне забезпечення автоматизованої системи диспетчерського управління рухом автобусів (АСДУ–А).
98. Програмне забезпечення автоматизованої системи диспетчерського управління рухом автобусів (АСДУ–А).
99. Характеристика програмного забезпечення АСДУ – А - режиму підготовки масивів та начального запуску.
100. Характеристика програмного забезпечення АСДУ – А – режиму нормального функціонування.

101. Области застосування автоматизованих систем диспетчерського управління рухом вантажних автомобілів (АСДУ–В).
102. Характеристика систем АСДУ–В, що працюють в режимі «чорного ящика».
103. Характеристика систем АСДУ–В, що працюють у «реальному часі».
104. Характеристика бортової апаратури АСДУ–В.
105. Характеристика каналів зв'язку та передачі даних АСДУ–В.
106. Принцип функціонування автоматизованих систем диспетчерського управління рухом вантажних автомобілів (АСДУ–В).
107. З чого починається цикл управління рухом?
108. В якості чого виступає база даних АСДУ і блок телеметрії?
109. Яку інформацію містить протокол роботи диспетчера в АСДУ?
110. Хто є єдиним розпорядником руху в АСДУ?
111. Що входить в завдання диспетчерського персоналу в автоматизованій системі диспетчерського управління (АСДУ)?
112. Які дисципліни обслуговування найбільш часто приймають?
113. У чому полягає ефект від застосування АСДУ?
114. Яким чином контролюється стан руху міського пасажирського транспорту?
115. Які види АСДУ застосовують для управління рухом міського пасажирського транспорту?
116. Назвіть основні параметри інформаційних потоків в АСДУ.
117. Що відноситься до завдань, які вирішує автоматизація системи управління?
118. Що таке оптимізація робочих процесів?
119. Що є найвищою класифікаційною ознакою АСДУ-В?
120. Яка предметна сфера застосування АСДУ-В?

Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про автомобільний транспорт» – 2001.
2. Управління автомобільними перевезеннями. Конспект лекцій для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 «Транспорт» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»/ Т. В. Волобуєва, І. Г. Болокан; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2021. 97 с.

3. Волобуєва, Т. В. Управління автомобільними перевезеннями: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Т. В. Волобуєва; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2021. 22 с.
4. Волобуєва Т. В. Управління автомобільними перевезеннями: методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Т. В. Волобуєва; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2020. 56 с.
5. Зінь Е. А. Управління автомобільним транспортом. Навчальний посібник. – Рівне.: НУВГП, 2011. – 326 с.